

Inleiding

Onderstaande set vragen van Fractie Van de Linde gaat over het raadsvoorstel Kaders asielopvang in relatie tot locatiezoektocht, dat onder geheimhouding stond geagendeerd in de raadscommissie van 25 maart jl. Dat raadsvoorstel ging nog uit van een andere situatie en is niet behandeld in de raadsvergadering van 1 april jl. De beantwoording is nog gericht op dat specifieke raadsvoorstel. Bij het indienen en behandelen door het college berustte er geheimhouding op dit onderwerp. Om die reden staat er af en toe in het document het woord geheim. De geheimhouding is inmiddels opgeheven. De beantwoording op deze set vragen lag voor in de collegevergadering van 2 juni jl.

De beantwoording van het college staat onder elke vraag vetgedrukt weergegeven.

GEHEIM VOORSTEL

Vragen aan het college voor de Raadsvergadering van woensdag 1 april 2026
agendapunt 13

Vragen van	: Fractie Van De Linde
Aan wethouder	: B. Heller
Over	: <u>GEHEIM VOORSTEL VRAGEN AAN HET COLLEGE</u>

Willen jullie het college verzoeken deze vragen van een antwoord te voorzien voorafgaand aan de raadsvergadering van 01/04? Ik ben voornemens deze vragen onderdeel te maken van de beraadslagingen in eerste en tweede termijn. Bij dit agendapunt wil ik graag meerdere collegeleden en de burgemeester in zijn rol als voorzitter van het college bevragen.

Onderwerp 1: kwaliteit van de afweging in het college?

In dit voorstel is sprake van een 'stapeling van opgaven' en bijbehorende afwegingen, zoals asiel, economie, groen, wonen en wijken en buurten, in samenhang met bestaande beleidskaders en publieke waarden.

De benadering vanuit de Omgevingswet en modern openbaar bestuur veronderstelt dat dergelijke vraagstukken integraal worden afgewogen, waarbij naast fysieke aspecten ook gezondheid, weerbaarheid, economische waarde en werkgelegenheid worden betrokken.

Van de raad vraagt dit niet alleen kaderstelling op inhoud, maar ook aandacht voor de wijze waarop afwegingen tot stand komen, inclusief de toepassing van zowel objectieve normen als meer open kwalitatieve criteria.

In de praktijk wordt voor dit soort integrale (complexe) afwegingen in het fysiek domein vaak gewerkt met een omgevingstafel, waarin verschillende disciplines en perspectieven worden samengebracht. Met als doel ervoor te zorgen dat de verschillende invalshoeken en afwegingen goed in ogenschouw worden genomen en onderbouwd in een voorstel/besluit landen.

In het voorliggende stuk is voor ons niet inzichtelijk of en hoe een dergelijke integrale afweging heeft plaatsgevonden. Daarmee ontbreekt voor de raad de onderbouwing die nodig is om zelf een zorgvuldige afweging te kunnen maken.

Kan het College, en in het bijzonder de voorzitter van het College, reflecteren op de volgende vragen:

1. Onderschrijft het College dat door de Raad vastgestelde (beleids)kaders en publieke waarden moeten worden betrokken in de advisering over te nemen besluiten?

Antwoord: Het college voert beleid uit op basis van vastgestelde kaders en bij strijdigheid daarvan maakt het een afweging.

2. Op welke momenten heeft het College over dit voorstel beraadslaagd, en wat was daarbij de aard van de bespreking (beeldvormend, oordeelsvormend, besluitvormend)?

Antwoord: Op 11 december 2024 heeft het college (o.b.v. geheim collegevoorstel) besloten deze locatie aan COA voor te stellen om te onderzoeken of er een sluitende businesscase voor asielopvang te realiseren is. Dit op basis van de opdracht van de raad (beleidsagenda Asielaanpak) als op basis van de Spreidingswet waarbij gemeente Hilversum voor 1 juli 2025 434 asielopvangplekken gerealiseerd moest hebben. Sindsdien voert gemeente Hilversum overleg met COA over deze locatie.

3. Welke door de Raad vastgestelde (beleids)kaders zijn in de beraadslagingen betrokken, en hoe heeft de integrale afweging tussen deze kaders en beleidsdoelen plaatsgevonden? Hoe kunnen wij als Raad feitelijk controleren dat deze afwegingen inderdaad gemaakt zijn (bijvoorbeeld: zijn er tussenversies?)

Antwoord: Op 17 december 2024 is in het college aan de orde geweest dat de zoektocht naar asiellocaties laat zien dat er weinig potentiële locaties voor opvang beschikbaar zijn en dat die locaties veel kanttekeningen kennen zoals een niet passende bestemming en/of beleidskaders- en/of voornemens. Daarbij was duidelijk dat om te kunnen voldoen aan de opdracht van de raad om structurele asiellocaties te realiseren, de consequentie is dat bestuurlijke keuzes gemaakt moeten worden waar het bestemming en/of beleidskaders betreft.

4. Op welke wijze zijn de verschillende portefeuilles in deze afweging betrokken en hoe is geborgd dat deze perspectieven zorgvuldig tegen elkaar zijn afgewogen? Waren bij de beraadslagingen bijvoorbeeld de betreffende portefeuillehouders aanwezig en hebben zij vanuit hun portefeuilles de input voor de te maken afwegingen

aangeleverd? Hoe kunnen wij als Raad feitelijk controleren dat dit door de portefeuillehouders gedaan is? (bijvoorbeeld: zijn er notulen?)

Antwoord: De portefeuillehouders zijn betrokken gedurende het volledige besluitvormingstraject van zoektocht naar potentiële locaties tot aan besluitvorming daarover. Dat geldt overigens voor het voltallige college.

5. Hoe verhoudt de in het voorstel opgenomen onderbouwing zich tot het daadwerkelijk gevoerde gesprek en de daadwerkelijk gemaakte afwegingen binnen het College?

In de afgelopen periode heeft het college op basis van presentaties en voorstellen het gesprek gevoerd op basis van de beleidsagenda Asielaanpak om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke verplichting om te voldoen aan de taakstelling van 434 opvangplekken. Dat gebeurde in de context van de bredere vluchtelingenopgave, namelijk de opgave van 954 opvangplekken die Hilversum moet bieden voor Oekraïense ontheemden en de vervangingsopgave voor de Philipslocatie. Uiteraard zijn ruimtelijke aspecten onderdeel geweest van die gesprekken.

6. Indien het soort afwegingen waar hiervoor naar gevraagd wordt hebben plaatsgevonden, waarom heeft het college de raad daarover niet geïnformeerd in het raadsvoorstel? Indien die afwegingen niet hebben plaatsgevonden, waarom niet?

Antwoord: Het college heeft de raad tussentijds geïnformeerd; verwijzingen daarnaar staan in het raadsvoorstel. De raad heeft het college opdracht gegeven op basis van de beleidsagenda Asielaanpak asiellocales te zoeken. Afgesproken is dat wanneer een locatie is gevonden, de raad vertrouwelijk wordt geïnformeerd en daarna omwonenden en stakeholders. De zoektocht heeft geresulteerd in twee potentiële locaties voor asielopvang die niet geheel voldoen aan het kader van de beleidsagenda Asielaanpak. Daarom heeft het college de raad gevraagd of de raad akkoord is om in dit specifieke geval af te wijken van het asielkader om structurele opvang in onze gemeente mogelijk te maken. Wanneer daar geen sprake van zou zijn, zou het college geen voorstel voorleggen aan de raad, maar uitsluitend vertrouwelijk informeren. Die processtappen zijn zo afgesproken met uw raad.

7. Indien niet alle afwegingen in het voorstel zijn opgenomen: op welke wijze kan de Raad alsnog inzicht krijgen in deze afwegingen, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol goed kan vervullen?

Antwoord: Het college heeft van de raad de opdracht gekregen om op basis van de beleidsagenda Asielaanpak op zoek te gaan naar asiellocales. Het college heeft nu optionele locaties gevonden en daar overeenstemming over bereikt met COA. Omdat het in aantal en ligging afwijkt van het kader, verzoekt het college de raad om daar in dit specifieke geval iets van af te wijken zodat we als gemeente invulling kunnen geven aan onze taakstelling. Dat is de vraag die voorligt. Daarmee volgt het college de met de raad afgesproken stappen.

8. In het voorstel wordt één afwijking expliciet onderbouwd. Hoe kijkt het College hiernaar, in het licht van vragen naar andere afwegingen die ook een rol spelen?

Vindt zij zelf dat het voorstel alle afwegingen bevat die nodig zijn om tot een goed besluit te komen?

Antwoord: Op basis van de opdracht van de raad aan het college over asiellocaties en de daarin opgenomen processtappen, ligt het huidige voorstel voor. Pas na een voorgenomen besluit van het college, kan COA een omgevingsvergunning aanvragen voor deze specifieke functie. Bij de beoordeling daarvan wordt een integrale afweging gemaakt. Dat is nu nog niet aan de orde.

9. Kan het College de Raad aanvullend voorzien van een gemotiveerde onderbouwing van de integrale afweging, inclusief de verhouding tot andere opgaven en kaders?

Antwoord: De volledige integrale afweging wordt gemaakt bij de beoordeling van de omgevingsvergunningsaanvraag in het traject om tot een omgevingsvergunning te komen. Dat is nu nog niet aan de orde.

Onderwerp 2: voorbeeldparticipatie?

Kan het college, en in het bijzonder de wethouder Participatie, een reactie geven op de volgende vragen:

1. Past eerst in het geheim besluiten en daarna met betrokkenen in gesprek gaan bij de (nieuwe) participatievisie van Hilversum? Wordt deze aanpak straks ook onderdeel van de nieuwe Participatieverordening? Zo niet, waarom is daar nu dan wel voor gekozen?

Antwoord: Vooruitlopend op de spreidingswet besloot de gemeenteraad om de beleidsagenda Asielaanpak vast te stellen. Voorafgaand daaraan vonden gesprekken met inwoners plaats in de verschillende wijken van Hilversum ter voorbereiding op de opgave die op de gemeente af zou komen (invoering Spreidingswet). Hiermee werd een zorgvuldig participatieproces over dit thema doorlopen, nog vóórdat er sprake was van een beoogde locatie. Het doel van dit proces was om te bezien hoe we de taakstelling op een goede manier voor zowel asielzoekers als voor de stad kunnen uitvoeren. Dit is vertaald in de beleidsagenda asiel dat door de raad is vastgesteld.

In de raadsinformatiebrief Vervolg asielaanpak van 4 maart 2024 bent u geïnformeerd over de met u afgesproken informatiestappen na een voorgenomen besluit van het college. Per collegebrief van 23 oktober 2024 heeft het college u daar nogmaals over geïnformeerd, namelijk: het college informeert de raad en omwonenden zodra het college een voorgenomen besluit over een locatie heeft genomen. Specifieker: na een voorgenomen besluit van het college, wordt u in een besloten bijeenkomst door het college bijgepraat en in de gelegenheid gesteld uw vragen te stellen. Direct daarna ontvangt u een raadsinformatiebrief en worden omwonenden geïnformeerd en uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst.

De nieuwe participatieverordening en -visie zijn nog in ontwikkeling en niet vastgesteld. Uw vragen daarover kunnen we in dit stadium niet beantwoorden.

2. Is dit het voorbeeldgedrag van ons als gemeente waarvan we vinden dat het initiatiefnemers moet inspireren in hoe zij zich opstellen ten opzichte van betrokkenen?

Antwoord: De gemeenteraad heeft de Beleidsagenda asielaanpak vastgesteld op basis van een met de raad afgesproken participatietraject. Het oordeel of dat wel of geen voorbeeldgedrag is, laat het college aan de raad. De randvoorwaarden en het afwegingskader zijn tot stand gekomen na raadpleging door het college van de commissie Zorg en Samenleving op 24 mei 2023, aangevuld met veel waardevolle resultaten uit het gesprek met de stad, opgehaald tijdens 20 bijeenkomsten (deelname door 200 Hilversummers) en het inwonerspanel (deelname door 2000 Hilversummers): 'Gesprek met de stad'. Ook over de vervolgstappen heeft het college afspraken gemaakt met uw raad.

Het vervolgtraject ziet er als volgt uit: Als het college een voorgenomen besluit over locaties heeft genomen, wordt uw raad vertrouwelijk geïnformeerd en in de gelegenheid

gesteld om vragen te stellen. Vervolgens worden direct omwonenden geïnformeerd en uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Na de informatieavonden vinden buurtschouwen plaats met omwonenden en stakeholders. Dit levert input op voor het veiligheidsplan. Het veiligheidsplan is onderdeel van de nog op te stellen bestuursovereenkomst tussen COA en de gemeente. Op basis van de bestuursovereenkomst neemt het college een definitief besluit. Parallel aan dit traject zet het COA haar planvorming voort om te komen tot een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Een omgevingsvergunning wordt pas verleend nadat het college een definitief besluit heeft genomen op de bestuursovereenkomst en nadat blijkt dat aan alle voorwaarden voor de vergunningsverlening zijn voldaan. Na verlening van de omgevingsvergunning hebben belanghebbenden, net als bij andere ontwikkelingen, de mogelijkheid om hun bezwaar hierop kenbaar maken.

3. Reflecteert dit onze waarden in hoe wij omgaan met elkaar, ook bij gevoelige onderwerpen?

Antwoord: Wat het college betreft wel, omdat ze de geldende afspraken met de raad volgt.

4. Past dit in de geest van het proces dat we hebben doorlopen bij het opstellen van het kader voor asielopvang?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 3.

Onderwerp 3: economische impact en vertrouwen van stakeholders?

Tijdens de commissie werd uit de beantwoording van de wethouder duidelijk dat er niet afgewogen is wat de mogelijke impact is van deze beslissing op zowel 'behouden van ruimte voor werk' als 'ontwikkeling gebied Media Park'.

Sterker nog, na de vergadering maakte de portefeuillehouder duidelijk dat hij van mening is dat dergelijke beleidskaders niet afgewogen hoeven te worden, omdat ze niet als 'af te wegen' in het beleidskader asiel zijn opgenomen.

Dit strookt met het feit dat de afweging ook niet in het voorstel staat. Niet impliciet en niet expliciet.

Kan het college, en in het bijzonder de wethouder Cultuur en Media, een reactie geven op de volgende vragen:

1. Wat is de impact van deze beslissing op de gewenste ontwikkelingen die u schetst in de Economische Visie en in het bijzonder voor het gebied Media Park?

Antwoord: De startnotitie Gebiedsagenda Mediapark is door de raad vastgesteld in oktober 2024. Daarin zijn verschillende stappen onderscheiden, waarvan de eerste stap is om met de grondeigenaar in gesprek te gaan over de uitgangspunten van de gebiedsagenda Mediapark. Dat gesprek loopt nog.

2. Stel dat we deze beslissing nemen en daarna komen er steekhoudende zorgen/argumenten van de stakeholders in het gebied, hoe stelt u zich dan voor dat we daarmee omgaan? Immers, de vorige keer hebben zij zich ook geroerd nadat het college een voorgenomen verkoopstrategie had en moest deze aangehouden worden.

Antwoord: De vorige keer ging het over een mediabedrijf waarbij de wens van de grondeigenaar was om mediabedrijven te concentreren op het Mediapark. Verder geldt, zoals in antwoord op vraag 1 verwoord, dat de gesprekken over de uitgangspunten tussen eigenaar en gemeente nog lopen.

3. Gaat u de Economische Visie aanpassen en opnieuw ter inzage leggen als er wordt besloten tot zo'n ingrijpende verandering in het plangebied?

Antwoord: Nee.

4. Wat denkt u dat het met het vertrouwen van ondernemers en inwoners doet als u zo kort na een inspraak-traject met een dergelijke impactvolle wijziging komt? Welke maatregelen heeft u genomen of voorzien te gaan nemen om hierop?

Antwoord: We volgen hier een transparant proces zoals vastgesteld met de raad. De beleidsagenda Asielaanpak is een kader van de raad en de Spreidingswet een wettelijke opgave voor gemeente Hilversum om aan de huidige taakstelling van 434 structurele opvangplekken te voldoen. Met de spreidingswet hebben gemeenten een wettelijke taak om in opvangplekken te voorzien voor asielzoekers. De meest zwaarwegende sanctie

betekent een indeplaatsstelling. De minister kan dan zelf de opvang organiseren binnen de gemeentegrenzen.

Overigens is bij de twee grote gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden (400 opvangplekken per locatie) sprake van kantoorlocaties. De functie van opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne past ook daar niet binnen het omgevingsplan. Er is voor beide locaties een omgevingsvergunning verleend om af te wijken van het gebruik (kantoor) om opvang voor Oekraïense ontheemden mogelijk te maken.

5. Hoe onderbouwt u de afweging dat het niet bezwaarlijk is om deze 'ruimte voor media/werk' aan de Naarderweg met een andere bestemming in te vullen?

Antwoord: De beleidsagenda Asielaanpak is een kader van de raad en de Spreidingswet een wettelijke opgave voor gemeente Hilversum om aan de taakstelling van 434 structurele opvangplekken te voldoen. Met de spreidingswet hebben gemeenten een wettelijke taak om in opvangplekken te voorzien voor asielzoekers.

Verder is de kavel aan de Naarderweg te beschouwen als een langdurig leegstaande kavel, die in de afgelopen veertig jaar niet is gevuld.

6. Voor locatie Noordse Bosje: hoe onderbouwt u de afweging dat het niet bezwaarlijk is om deze 'ruimte voor kantoren/werk' aan het Noordse Bosje met een andere bestemming in te vullen?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 5.

7. Heeft u nagedacht over de uitwerking als door deze keuze te maken het argument 'we moeten ruimte voor werk behouden' aan kracht verliest?

Antwoord: Wij denken elke dag na over afwegingen gezien de schaarse ruimte in Hilversum en de verschillende opgaven in en kaders voor onder meer wonen, economie, mobiliteit, maatschappelijke opgaven, groen, energietransitie.

Onderwerp 4: ruimtelijke afweging en procedures?

Van de wethouder RO zou ik graag het volgende willen weten:

1. Welke afweging is er gemaakt om voor de locatie Naarderweg een afwijking van het bestemmingsplan toe te staan voor 30 jaar?

Antwoord: De duur van de opvang heeft te maken met de investeringen die COA moet doen in relatie tot de afschrijvingstermijn en de omvang van de locatie. Daarnaast is de opdracht aan het college om structurele asielopvang te realiseren.

2. Kan dat met zo'n lange termijn nog onder de noemer 'buitenplanse omgevingsplanafwijking'? En dan bedoel ik 'in de geest' en niet 'naar de letter'.

Antwoord: Zowel een buitenplanse omgevingsplanafwijking (BOPA) als een wijziging van het omgevingsplan kunnen worden ingezet om bijvoorbeeld de opvang van asielzoekers mogelijk te maken op het perceel. Een BOPA kent geen maximale termijn. Bij een BOPA kan het onderliggende planologisch regime (in dit voorliggende geval bestemming Bedrijf – Multimedia) in stand kan blijven. Hierdoor kunnen de gronden, zodra opvang niet langer nodig is, dan wel de termijn waarvoor wordt afgeweken van het omgevingsplan is verstreken, weer worden gebruikt volgens de huidige of gewenste bestemming voor het Media Park.

3. In de 'beleidsagenda asielaanpak' staat in het afwegingskader: "Bij een eventuele aanpassing van het bestemmingsplan worden de gebruikelijke routes, waaronder inspraak, doorlopen.". Hoe kijkt u naar de toepassing van dit principe als we voor 10 resp. 30 jaar een afwijkend gebruik van een perceel/pand toestaan?

Antwoord: Voor de nog te doorlopen procedures geldt uiteraard dat hiervoor een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd en daarvoor de reguliere procedures worden gevolgd.

4. Is de wethouder het ermee eens dat het in dit voorstel gaat om een geval dat valt onder Lid 3 van de "Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit"? Zo ja, hoe is dit betrokken in het onderhavige voorstel en het vervolgproces?

Antwoord: Dit raadsvoorstel vraagt een besluit om af te wijken van de beleidsagenda Asielaanpak. Het adviesrecht is pas relevant bij het vergunningsproces.